

مدل سازی تعادل بخار-مایع سیستم های دی اکسید کربن-پروپان و دی اکسید کربن-اکتان با استفاده از یک عبارت قطبی در معادله حالت sPC-SAFT-D

الهه ایرجی^۱، امیرعباس ایزدپناه^۲، حسین رهیده^۳، مجتبی رضایی^۴

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی شیمی، دانشگاه خلیج فارس، ایران. f.e.iraji@gmail.com
- ۲- استادیار مهندسی شیمی، دانشگاه خلیج فارس، ایران. izadpanah@pgu.ac.ir
- ۳- استادیار مهندسی شیمی، دانشگاه خلیج فارس، ایران. rahideh@pgu.ac.ir
- ۴- شرکت پالایش گاز پارسیان. mrezaey42@gmail.com

خلاصه

در این تحقیق، معادله حالت sPC-SAFT-D برای محاسبه تعادل بخار-مایع سیستم‌های دو جزیی دی اکسیدکربن - پروپان و دی اکسیدکربن - اکتان با استفاده از یک ترم قطبی به کار برده شد. برای توصیف تعادل فازی این سیستم‌ها، پارامتر برهم کنش دو جزیی K_{ij} به کار برده شده و با استفاده از داده‌های آزمایشگاهی تعیین شده است. برای محاسبه دقت مدل تعادل بخار-مایع سیستم‌های دو جزیی دی اکسید کربن - پروپان و دی اکسید کربن - اکتان در دماهای مختلف مورد بررسی قرار گرفت. نتایج به دست آمده از معادله حالت توسعه یافته با نتایج معادله حالت sPC-SAFT-D بدون در نظر گرفتن ترم قطبی مقایسه شد. نتایج نشان داد که استفاده از ترم قطبی موثر بوده و مدل توسعه یافته سازگاری خوبی با داده‌های آزمایشگاهی دارد و با دقت مطلوبی تعادل فازی سیستم‌های مورد نظر را توصیف می‌کند.

کلمات کلیدی: مدل سازی، تعادل فازی بخار-مایع، معادله حالت sPC-SAFT-D، عبارت قطبی

۱. مقدمه

تعادلات فازی هیدروکربن‌ها و هم چنین ترکیب‌های مشابه گاز طبیعی، از اهمیت بالایی نزد محققان و صنعتگران برخوردار است. گاز طبیعی مخلوط پیچیده‌ای از چندین هیدروکربن و عناصر گازی همچون دی‌اکسیدکربن، نیتروژن می‌باشد. با توجه به تنوع فراوان هیدروکربن‌ها از نظر ساختار مولکولی و نیروهای بین‌مولکولی، محاسبات رفتار فازی این سیستم‌ها به عوامل متعددی وابسته است. بکارگیری معادلات حالت ترمودینامیکی یکی از مناسب‌ترین روش‌ها برای تعیین رفتارهای فازی به شمار می‌رود.